

Visuomenės, Kultūros, Politikos laikraštis
"LAISVĖ"
 Eina du sykų savaitę
 Leidžia "LAISVĖ" PRENUMER
 Amerikoje... \$2.00
 Kanadoje ir užsienyje... \$3.00
 PUSE
 Kanadoje ir užsienyje... \$1.50
 Amerikoje... 1.00
 Užklauso.
 "LAISVĖ"
 242 W. Broadway So. Boston, Mass.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
"LAISVĖ"
 Published by
 "LAISVĖ" PUBLISHING CO.
 Every Tuesday and Friday at Boston, Mass.
 YEARLY SUBSCRIPTION RATE:
 In the United States... \$2.00
 To Foreign Countries... \$3.00
 Advertising rates on application.
 All communications should be addressed to:
"LAISVĖ"
 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

No. 75.

Telefonas:
 So. Boston 21013.

BOSTON, MASS., 17 RUGSĖJO (SEPTEMBER), 1912 m.

Telefonas:
 So. Boston 21013.

II Metai

AMERIKOJ

Haywoodas buvo areštuotas.

Massachusetts valdžia jau seniai laukė W. Haywoodo. Jį kaltina dėl Lawrence'o streiko reikalų irgi taip vadinamo konspiracijos. Dar prieš atvažiuojant į Bostoną, nekuri laikraščiai pranešė, kad W. Haywood bus areštuotas, nes varentas jau buvo išimtas.

Ant Common (Bostone) Haywoodą sėkino tūkstantinės minios. Savo kalboje jis agitavo už visuotinę streiką, jeigu vadai nebus paleisti. Po mitingui Haywoodas per žmonių minias priėjo iki Charles street. Ten jo laukė policijos automobiliai, kuris nuvežė jį į Back Bay policijos staciją. Jisai paleistas po \$1000 kaucijos ir jam liepta 16 rugsėjo būti Lawrence'o Superior Courte.

Haywoodas sakėsi žinojęs, kad Bostone jį turi areštuoti, bet laike mitingo apie tai nieko nesakęs, kad nekiltų didelis sujudimas.

15 rugsėjo naktį Haywoodas nuvyko Lawrence'an sykiu su keliais tūkstančiais žmonių, kurie buvo atvykę iš Lawrence'o į Bostono demonstraciją. Lawrence Haywoodas turėjęs platų pasikalbėjimą su I. W. W. leadeeriais ir advokatais.

Generališkas streikas—tai ginklas už paliosavimą iš kalėjimo darbininkų vadovų. Tuos žodžius 15 rugsėjo kartojo visi kalbėtojai.

Kaip užaugo javai.

Iš visų Suv. Valstijų kraštų ateina žinios apie puikiausius derlius. Vienu tik kukurūzų bus į 3 milijardus bušelių. Avizų bus pusė tik, kiek kukurūzų. Kviečių galės būti 300 milijonų bušelių, taigi beveik trečdaliu daugiau, negu paprastai. Rūgių bus taip pat daug daugiau, negu pereinai metais. Nors ne taip daug, bet ir miežių užaugo per du šimtu milijonų bušelių.

Sieno, kaip maždaug galima apskaičiuoti, bus 72 milijonai tonų, ko dar niekuomet nebuvo.

Situos apskaitymus paduoda žemdirbystės departamentas. Vienok, ar čienios ant produktų nupuls, tai dar labai didelis klausimas. Juk viskas prigluli nuo trustų.

16 orlaivaitės aukų.

Pereitą savaitę iš priežasties nelaimingų atsitikimų lekiuojant oru žuvo 16 žmonių. 4 iš jų amerikiečiai, visi kiti svetimžemiai.

Kožen diena atneša vis naujas žinias apie nelaimės lekiuojant oru, taip jog ir patėmyti kožen atsitikimą negalima.

Ant trijų frontų.

Washington, rugsėjo 13 d.—Ant Haiti salos, kur yra juodoji republika, eina smarkus sukilimas. Sukilėliai užėmė muitines, kurios randasi po priežiūra Suv. Valstijų. Kad nuramint sukilėlius,

Suv. Valstijos siunčia į Haiti savo kariškus laivus.

Suv. Valstijų kariumenė randasi ir Nicaraguoje. Taip pat nuolatos kišama nosis į Meksikos revoliucijos reikalus.

Taigi Suv. Valstijos lošia Amerikoje žandaro rolę ir lenda ne į savo reikalus.

Panamos kanalas.

Panamos kanalas bus užbaigtas kasti pabaigoj sekančių metų. Apie tai oficiališkai praneša jūros departmentas.

Vienur karščiai, kitur sniegas.

Denver, rugs. 14 d.—Colorado ir Wyoming valstijose išpuolė keli coliai sniego. Termometras nupuolė iki 34 gradusų.

Advokatų konvencija ir nigeriai.

Laikė visos Amerikos advokatų konvencijos kilo labai aštrus ginčai, ar galima priimti nigerius į advokatų korporacijos. Didžiama advokatų yra didžiausi nigerių prieštai. Nutarta, kad priimant nigeri advokatą į korporaciją, visados būtų pažymėta, kad jisai nigeris. Tuomet nigerių prieštai visados balsuotų prieš priėmimą. Naujosios Anglijos advokatų asociacija ir pasirodė esanti tikrai jau atžagareiviška.

Nori gerti.

Arkansas valstijoj buvo balsuota, gerti ar negerti. Didžiama balsų nutarė, kad be saliuų negalima apsieiti.

Meksikos sukilimas eina prie pabaigos.

El Paso, 14 rugs.—Generalas Oroasco, kuris yra Meksikos sukilėlių vadu, nori taikytis su Meksikos valdžia. Tuo tikslu pas prezidentą Maderą išvažiavo tam tikras pasiuntinys pasitarti apie susitaikymo sąlygas.

Il vaikų nuskendo.

Chicago, 15 rugs.—Vakar po pietų ant Michigan ežero prigirė 11 vaikų, mokinių jūreiviškos mokyklos. Ant ežero siautė labai didelė audra. Vaikai turėjo nuo 16 iki 20 metų ir visi paėjo iš vakarių valstijų.

Pačtos valdininkams daugiau mokės.

Geležinkelio pačtos valdininkams nuo 1 d. spalio mėnesio bus pakeltos algos. Tokių valdininkų yra daugiau, negu 16,000 žmonių. Tam tikslui skiriama \$1,00,000.

Už supuvusį kiaušinį 5,000 dolerių.

Albany, 13 rugs. John J. Moran apskundė vienos restauracijos savininką, kad ten jisai gavęs suvalgyti supuvusį kiaušinį. Iš tos priežasties sugedo jo viduriai ir kiti galai, taip jog daktarai negalį jo išgydyti.

Iš priežasties karščių norėjo nusizudyti.

Chicago, 12 rugs. Tulas Volinskis šoko nuo tilto į upę, nes jam pasirodė, kad negalės išgyventi dėl baisy karščių. Vienok nabaga išgelbėjo.

UŽSIENYJ

Nusižudė generolas Nogi ir jo žmona.

Tokio. (Japonija, 13 rugsėjo). Laidojant mirusį Japonijos mikado (karalių), nusižudė generolas Nogi ir jo žmona. Pas japonus yra nuo senovės užsilikęs paprotys, kuris vadinasi "hari-kiri". Tai saužudystės forma. Žudosi iš didelio gailėsčio ir meilės, arba nenorėdami pasiduoti priešinams.

Išgirdęs pirmą šovimą, kuris pranešė, kad mikado jau laidojamas, generolas Nogi persiplovė sau gerkle kardu, o jo žmona atliko "hari-kiri".

Nogi buvo anuomet pėmęs Port-Arturą.

Generolas Nogi laike rusiškai-japoniškos karės vadovavo kariumene, kuri pėmė Port-Arturą. Du jo sūnus žuvo karėje. Nogi buvo ištikimas draugas rusiojo mikado. Po kare jisai buvo vyriausias kariškas viršininkas Japonijos kariumėnės.

Naujas Japonijos imperatorius.

Tokio, 13 rugsėjo. Naujas imperatorius išleido amnistijos manifestą, kuris paliosuoja daugelį nusidėjęlių. Jisai paskyrė \$500,000 ant labdarinių reikalų. Penktąją tu pinigų dalį pavedė korejiečiams.

Geriau būtų, kad jisai grąžintų liuosybę pavergtai Korejai.

Turkai nori susitaikyti.

Londonas, 13 rugs. Turkai daro naują propoziciją Italijai link susitaikymo. Jie nori, kad Tripoli ir Cyrenaičių suvereniską valdžią prigulėtų Turkijai, bet gi visa administracija bus itališka. Taigi faktiškai viską valdys Italija. Kadangi tu dviejų kraštų gyventojai mahometonai, tai Turkija nori, kad būtų paskirtas lyg ir dvasiškas vadovas Muslem.

Vyriausias Turkijos ministras pasakė, kad jisai sveikintų kiekvieną valstiją, kuri padėtų susitaikyti Turkijai su Italija.

Šv. Sakramento garbintojų kongresas.

Viena. Austrija. 13 rugs. Suvažiavo labai daug žmonių, kad dalyvauti kongrese sakramento garbintojų. Viš dieną lijo smarkus lietus. D-ras p. Fleifer iš Vienos apgailėstavo, kad Vokietijoj ir Austrijoj jaunuomenė nenoriai eina į seminarijas.

Papiežius bizonieriauja.

I Rymą suplaukia labai daug maldininkų. Iš to turi didelį pelną visokie Rymo vertėiviai. Popiežius sumanė paveržti iš jų pelną. Savo rūmuose, Vatikane, popiežius statys tris otelius, kuriuose galės apsigyventi maldininkai. Vienas otelis skiriamas turčiams, kitas vidutinės luomos žmonėms, trečias — varguoliams.

Taigi ir popiežius skirsto žmones į klesas.

Nušovė slaptos policijos viršininką.

Londonas. Gauta žinia iš Peterburgo, jog Platigorsko mieste nušautas vienas iš rusų šnipų šulų pulkininkas Lupakovas.

Viena gyvate mažiau!

Seimas Vokietijos socialistų.

Berlynas. 15 rugsėjo mieste Chemnitz atsivėrė metinis seimas Vokietijos socialistų. Bus išrinkti partijos urėdinkai ir svarstoma daug bėgančių reikalų. Daug vietos užims svarstymai, kaip koruoti su maisto pabrangimu. Prie partijos priguli 130,000 motorų.

Etto reikalai Europoje.

Iš Francijos, Austrijos, Ispanijos ir Italijos ateina žinios, kad Europos darbininkai labai susirūpinę reikalais Etto ir Giovannitti. Francūzai ir anglai nori boikotuoti Amerikos tavorus ir atsiskirti išlioduoti ir prikrauti Suv. Valstijų garlaivius.

Italijos darbo federacija išleido knygą, kurioje aprašo, kaip kankinama tuodu darbininkų vadovu kalėjime. Ta knyga nepaprastai smarkiai platinasi ne vien miestuose, bet ir kaimuose.

Pasinaudojo proga.

Tripoli. Italų kariškas orlaivis papuolė į turkų rankas, kadangi iš priežasties pagėdimo, turėjo nusileisti į turkų stovyklą. Dabar jau tuomi orlaiviu turkai lekiuoja ir mėtė į italus iš augstumos bombas.

16 metų vaikas nuteistas mirtin.

Paryžius. Teismas nuteisė ant mirties 16 metų vaiką, kuris užmušė savo tėvą. Tėvą jisai užmušė, kada sužinojo, kad šis turi \$6.

Žemės drebėjimas.

Madrid. Ispanija, 15 rugs. Grandoje, Andaluzijos provincijoje buvo jaučiamas gana smarkus žemės drebėjimas. Daug namų išdraskytas.

Kankina sufragistę.

Dublinas. Airija. 14 rugs. Mary Leigh, žinoma sufragistė, kuri pasodinta kalėjimant ant 5 metų už sužeidimą J. E. Redmondo, atsiskako valgyti. Jau nuo kiek laiko ją valgydina prievarta. Iš tos priežasties jai grėsia mirtis ir ji yra labai opiame stovyje.

Portugalijos kolonijos.

Portugalijos valdžia turi gana daug kolonijų Afrikoje ir Azijoje. Ji labai žiauriai elgiasi su savo kolonijų gyventojais. Ant salos Tomora, kada vietiniai gyventojai pakėlė maištą, portugalai pasiuntė savo kariumėnė, kuri iškerdė 3000 žm., o nelaisvėn paėmė 4000.

Karalienių pažibai.

Viena, 14 rugsėjo. Daugiausia pinigų ant visokių tuščių pažiūrų išleidžia Olandijos karalienė Vilhelmina, būtent, \$24,000 į metus. Paskui jos eina Italijos ir Vokietijos karalienės, kurios taip pat nesigaili tūkstančių.

RUSIJOJ

Baisūs areštai tarpe jūreivių.

Iš priežasties maisto tarpe jūreivių ant Juodųjų marių, eina baisiausi areštai.

Sevastopolio kalėjime randasi 400 jūrininkų, kuriuos kaltina suokalbyje. Kasdien vis daugiau areštuojama.

Areštuojama aficeriai.

Žandarai ir policija krėtė ruimus visų aficerių, kurie yra ant valdiškos tarnystės. Suareštuota daug aficerių. Areštuotas taip pat vieno laivo kapitonas Subinas. Kuomet atėjo jo areštuoti, jisai mėgino nusišauti, vienok tai jam nepavyko padaryti.

Tik per vieną mėnesį.

"Rygos Nauj." rašo: "tik per vieną liepos mėnesį Rygoje nužudyta 3 paaugusieji ir vienas kūdikis. Per tą mėnesį buvo 15 saužudysčių ir 21 saužudysčių mėginimas. Užpuolant sužeista 37 ypatos ir apiplėšta 11 ypatų; buvo 27 vagystės su įsilaužimu. Pavogta iš viso 7,131 r. Buvo 56 paprastos vagystės ir suktybės. Policija surado ir suareštavo 58 nusidėjęlius; muštynęse sužeista 38 ypatos. Atrasta aštuoni laivonai. 4 kudukis rado pamestus gatvėje."

30 žmonių areštavo.

Rygos darbininkai padarė susirinkimą Uždauguvyje. Norėjo sau ramiai pasikalbėti apie būsiančius rinkimus ir Dūmą. Suuodusi apie susirinkimą policija, tuojaus užklupo ir suėmė 30 žmonių. Visų jų namuose padarytos kratos.

Konfiskavo skepetas.

Maskvoje ir Peterburge policija padarė daug kratų krautuvėse ir konfiskavo galybes skepetų. Mat, iš priežasties jubilėjaus 1812 metų (sueina 100 metų nuo išjivimo francūzų iš Rusijos) nekurie fabrikai išdirbo daug skepetų su paveikslais tuometinio caro Aleksandro I.

Valdžia apsiobrojo, nes, mat, neišpuola caro veidą dėti ant paprastų skepetų.

Ar brangi žmogaus gyvastis?

Kijevo kariškas teismas nuteisė pulkininką Liljė 4 mėnesiams tvirtovės. Bausmės jis gavo štai dėl ko. Jis kartą nuėjęs restoraną (karčemon) pareikalavo, kad orkestras pagriežtų vieno pulko maršą. Orkestro vedėjas mandagiai atsisakė. Tada pulkininkas kardu nudūrė tą vedėją. Teisme užmušėjas aiškinosi, jog padarė tai iš neatsargumo.

Sniegai ir šalčiai.

Perėjus didelėms kaitroms oras taip atvėso, kad vietomis pasidarė tikra žiema. Tomske (Sibire) per vieną dieną prisnigo pusė aršino ir buvo taip šalta, kad miške žmogus sušalo. Kaukaze vienoj vietoj irgi buvo 1 laipsnis šalčio. Retas atsitikimas tokiems šalčiams pasirodyti.

LIETUVOJ

Palangos maudynės.

Palangos maudynės kasmetai pradeda kilti. Vasaros laikui tenais susivažiuoja svečių iš visos Lietuvos, Lenkijos ir net Rusijos. "Kurjeris Warszawski" rašo, kad šiemet Palangoje lankėsi 2,500 žmonių, taigi žmonių, palyginamai, buvo labai daug. Tankiai svečiams pritrūkdavo net pieno, sviesto, kiaušinių.

Palangoje norima įkurti muzėjų. Tūli varšaviečiai jau surinkę gana daug įvairių rinkinių. Lenkai turi įsikūrę "Palangos Mylėtojų Draugiją". Ar priguli prie draugijos lietuvių; nėra žinios. Kaip rašo "Kurjeris", manoma sutverti akcijonierių draugiją, kuri pasirūpintų apie visokius patogumus svečiams, nes grafas Tiškevičius patsai vienas to atlikti negalys.

Baltarusiai.

Baltarusiai gana smarkiai bunda. Jie šale savaitraščio "Naša Niva" įkūrė dar antrą laikraštį "Zagře". Baltarusių kilimas iš amžino miego labai gązdina sulenkėjusią Gudijos bajoriją. Neseniai Peterburge išėjo iš spaudos knygelė apie "Naujus Kelius", kuri sukėlė lenkuose didelį triukšmą.

Birštonas.

Birštonas (Trakų pav.) tai puikių maudynių vieta. Rusų laikr. "Nedielia" p. Moravskis rašo: "gausūs šaltiniai pagal nusimančių daktarų ištirimą labai artimi pagal minerališką sastatą Šveicarijos Badenio, o Birštono šaltinis "Viktorija" panašus į Kissingeno Rakoči". Birštone daugelis žmonių pasveiksta. Tenais šią vasarą buvo puikus koncertai, kuriuose dalyvavo lietuviai, lenkai, rusai ir žydai.

Kokias kunigai užduoda pakūtas?

Vienas žmogus štai koki laišką parašė į "Rygos Naujienas":—"neištenku kantrybės ilgiau tylėti ir slėpti apie naujos mados pakūtą, kuria mane kankina Kristaus įpėdiniai. Buvau tikru kataliku ir pildžiau bažnyčios pareigas, bet šiemet, velykinės einant, štai kokią man meta vonę uždavė: "už pakūtą išsirašyk "Šaltinį" metams, "Rygos Garsą" pusei metų, "Vienybę" ir "Viltį" 3 mėnesiams; kiekvieną kartą, paimdamas nors vieną tu laikraščio, muškis į krūtinę, kalbėdamas: Dieve susimylėk ant manęs didžiausio griešninko. O renkant atstovą į Dūmą, paduoti balsą už tą žmogų, katrą šventa bažnytelė pastatys."

Žmogus po panašios spaviednės turėjo tik susiprasti. Kaip matote, Macochai išsiųsė dirba ant naudos carui, sau ir savo gražioms Magdelenoms.

Mariavitai dar gyvi.

Mariavitai padavė Vilniaus gubernatoriui prašymą, kad jiems duotų žemės plotą va-

dinamame "Zvėryne". Tenais jie nori savo bažnyčią statyti. Gubernatorius padavęs tą jų prašymą apsvaistytį miesto dūmai.

Kaip užaugo javai?

Kaip girdėti, šiemet derlius Lietuvoje žada būti vidutinis, vietomis dargi augščiau vidutinio. Rugiai visur nusisekė, bet vasaros daugiausia nenusisekė, nes neužlijo. Augštesnės vietose dargi visai pražuvo. "Laisvė" gavo kelis laiškus iš Suvalkų gub. Visur giriamasi, kad Suvalkioj metai labai geri. Tik tai suvežti javai nuo laukų buvo labai sunku, kadangi perdėm lijo.

Žmogžudystė.

Grįškabūdyje (Naumiesčio pav.) 15 rugpjūčio buvo atliktai. Žmonių prisirinko gana daug. Apie vakarą buvo matyti, kai ir visados, daugybė girtų. Po atlaidų vakare susirinkę pas ūkininką S. iš visų apielinkių vaikinais ir merginoms prisigėrė. Tarpe jų pastatė peštukų ir prasidėjo taip vadinamas "rabaksas". Jaunimas, kiek pašokęs, pradėjo tarp savęs visokių kliūčių įsiskoti, pradėjo peiliai ir kitoki įrankiai dirbti ir tapo užmūstas vienas jaunas vaikas J. D. Užmušė išvilko jį ant vidurlaukio. Kitą dieną vakare praeiviai žmonės davė žinią policijai, kad ant lauko guli negyvas žmogus. Pribuvo sargybiniai, ant vietos apžiūrėjo ir prasidėjo tardymas. Du žmogžudžių suimta. "L. Z."

Sodiečių vargai.

Iš Malėtų (Viln. pav.) rašo "Liet. Uk.": "Pirma šisai kampelis buvo labai tamsus, bet paskutiniu laiku pradėjo jau susiprasti, iš tautinio miego atsibusti. Vienų laikraščių pas mums ateina apie 150 ekz. Daugiausia skaitome "Aušrą", "Vien.", "L. Uk.", "Viltį" ir "Šaltinį". Bet susipratimam labiau linkęs jaunimas, seniai ramiai miega. Turime dvi draugijas. Viena—ūtkio ratelis, kita—blaivybės skyrius. Abidvi draugijų kunigų rankose, veikia silpnai. Ukio ratelis iš pradžių veikė, buvo valdyba, tam tikros knygos, o dabar viskas... atmintinai vedama. Sunku mums, malėtičiams, kad neturime nei vieno lietuvių šviesuolio, susipratusio vyro, kuris šiek-tiek mums galėtų padėti susipratimo darbą dirbti. Tiesą pasakius, turime du lietuvių-inteligentų, bet abudu sulenkėjusiu. Yra čionai gydytojas ir vaistininkas, bet juodu mums nieko nepataria, o jei nueini apie ką nors pasiklausti, tai liepia eiti pas kunigą—pasakys viską, girdi. Nueini pas kunigą, tai pasako: "Melskis, būsi geras, Dievas duos... ir gana."

Naujas gelžkelis.

Pradėjo tyrinėti vietas, kur patogiausia būtų pratesius gelžkeli iš Vilniaus per Paiknevičį į Bauską.

2 SPAUDOS BALSAI

Prakalbos ir biznieriavimas.

Montello Mass. socialistų kuopa užprotestavo "Kovoje" prieš tuos kalbėtojus, kurie, laikydami prakalbas, sykiu biznieriavimą knygomis. Kuopa sako, jog kalbėtojai dažnai parduoda netinkamų knygų ir jog knygų pardavimas turi rūpėti tam tikriems kuopų agentams.

Išgirdęs panašią nuomonę, "Keleivis" ant tų pėdų stengiasi sukritikuoti Montello kuopos davadus. "Keleivis" (N37) sako, jog kalbėtojų pasiseka išplatinti daug daugiau literatūros, negu agentams. "Kel." priduria, jog reikia platinti ne vien socialistišką knygą, bet net biblijas ir sapninkus. "Kiekvienas raštas duoda daugiau žinojimo."

Teisybė, "kiekvienas raštas duoda daugiau žinojimo", bet tai dar toli gražu nereikia, kad sąjungiečiai turi platinti gyvenimus šventųjų ir gadžinkas su sapninkais. Sąjunga įsikūrė su tuo tikslu, kad platinti socialistišką mokslą. Todėl nieko, kas užkenkia tam mokslui, po Sąjungos pastoge platinti nevalia. Žinoma, platinti gera beletristiką, knygos iš gamtos mokslų ir šiaip jau populiariškai naudingos knygotės visuomet galima, visviena, kokia firma tas knygeles išleido. Tas, kas nori gauti sapninkų, privalo jų išsirašyti iš knygynų. Kalbėtojas gi pirmą pirmiausia yra idėjiskas vadas, kuris gali skelbti ir platinti tik vienos pakraipos mokslą.

Montello kuopa labai sveikai protauja, sakydama, kad knygų pardavimas turi būti organizacijos reikalas. Pelnas iš knygų pardavimo turi eiti partijos naudai. Kijant sąjungai, turės įvykti ir panaši tvarka. Ant nelaimės, dar mes nepasiekėme to laipsnio. Daugelis kuopų net prašo, kad kalbėtojai atsivežtų knygų. Dėlei tų tad priežasčių šiuo laiku kalbėtojai gali parduoti knygas. Reikia tik pasirūpinti, kad kalbėtojai daugiau skaitytųsi su savo sąžinės balsu ir platintų pirmiausia darbininkišką literatūrą.

Montello kuopos atsiliepiamas peratstus. Bet dar atstresnis "Keleivio" tonas. Tai neprisideda prie dalyko išaiškinimo, bet supainioja jį.

Prie to viso "Kel." priduria:

"Vertėtų specialiai kviešti tokius kalbėtojus, kurie moka parodyti naudą iš skaitymo ir leisti jiems skleist literatūrą. Nedaug pas mus yra kalbėtojų, mokantių atsakanti išplatinti literatūrą."

Kaip matote, "Kel." rašytojas moka labai gražiai pasipiršti į kalbėtojus, nors dėl visoko sakosi nesisitūlęs...

"Nesakykite, kad tai atstovo arkliai."

Tuosius žodžius "Rygos Naujienos" įveda lūposna Dūmos atstovo p. Poželos, visstiečių atstovo iš Panevėžio pav. "Viltis" dar anuomet rašiusi, kad tasai pats p. Požela, "išdūmavęs" 5 metus, nusipirko dvarelį iš 200 dešimtinų. Pirmosios Dūmos atstovas p. Girmius, tik 3 mėnesius "dūmininkaudamas", pasistatė klėtį. P-nas Kuzma žada pirkti "placowką" Vilniaus gub. Dūmininkai gauna į dieną 13 r. Nekuriems iš jų tie pinigai tai tikrai, kaip akiai vištai grūdai. Tiek dar gerai, kad pp. Keinis ir Požela nepataikavo valdžiai. Penkis metus sėdėjo ant kairiųjų suolų ir tyloje. Nors, tiesa pasakius, rinkimų įstatai tokie netikė, kad atsakanti, šviesesnį žmogų sunku Dūmon ir iarinkti.

Uošvelių dvareliai.

Liaudies dainose mes gana tankiai susiduriame su uošvelių dvareliais. Gal kas paklaus: kodėl tie dvareliai priklausė ne uošviams, bet uošvėms? Juk dabar kaime ne ūkininko žmona šeimyninkauja, bet pats ūkininkas, kaip tikras šeimynos ponas ir ūkės savininkas! Ir visgi liaudies dainos dvarelius pavada vien uošvelėms. Jei uošviai dainose kur ir pasitaiko, tai vien, kaip antraeilinės ypatos. Kame to priežastis? Gal ir ištikro seniau dvareliai ne vyriškiams, bet moterims priklausydavo? Kad tai suprasti, prisieina persikelti į gilesnę senovę. Eime tenai.

Kadaise visuomeniškai-šeimyniškame gyvenime moteris naudodavosi pirmenybės teisėmis (prieš vyriškius). Tam priežastis įvairios buvo. Pirmiausia, gilesnė senovės viešpatavo ne individuališkos šeimynos, susidedančios tik iš vieno vyro ir vienos jo žmonos, bet kuopinės, prie kurių visa moterų eilė, priklausanti prie vienos kuopos-gento, — turėdavo savo bendrus vyrus, kurie, visuomeniškai-šeimyniškam gyvenimui susitvarkius, jau nebe galėjo priklausyti prie tos pat kuopos, ką ir jų bendros žmonos. Prie tokios tvarkos kiekviena moteris, išvien su kitomis savo viengentininkėmis (gentėmis), turėdavo visą krūvą savo vyrų. Per tai, tokios moteris vaikai nežinodavo, kas buvo tikrų jų tėvu. Prie tokios gi tvarkos vaikai negalėdavo pereiti į tėvų gentą; jie likdavo prie motinų gento, kaip prie artimiausių savo giminių kuopos. Net motinos brolis, o vaikui dėdė, vaikui buvo artimesnis, kaip tikras tėvas. Ir taip naujai užgimę vaikai likdavo moterų gentuose. Tokiu būdu, moteris buvo gėdo branduoliu, jo pamatu. Moters buvo ir pirmomis gente ypatomis; moterų gi vyrai, kaip priklausantieji prie svetimų gentų, žmonių gentuose neturėdavo ir balso. Toliau, gento turtas negalėdavo pereiti į svetimų gentų rankas. Tokiu būdu, įpėdiniais galėdavo būti vien gentų nariai, vien giminių pagal moterį. Beto, visi naminiai rūpesčiai gulėdavo ant moterų sprando.

Šitai moterų pirmenybė ir atsispindi mūsų liaudies dainose. Liaudies dainos atsimena dar tuos laikus, kada šeimynoj moteris buvo pirma ypatą, kada net turtas pereinavo motinų vaikams, jei mirdavo moteris-motina, ir seserų vaikams, jei mirdavo bevaikė arba vyriškis. Ačiu tam ir liaudies dainos ir dvarelius, kur jaunikiui eidavo sau merginų įieškoti, irgi žiūri, kaip į uošvelių šeimynininkavimo vietas.

Z. Aleksa.

Amerikos mokyklos.

Suvienytų Valstijų mokyklose mokina 19 milijonų vaikų. Tai yra penktoji iš visų šalies gyventojų. Iš to mokinių skaičiaus—10 milijonų mokina žemutinėse mokyklose. Tose mokyklose vaikai nedaug teigiją mokslo. Jie rengiami čia įstoti į High School, bet, rodosi, tik 7 procentas tepatenka. Dar mažesnis procentas mokinių patenka į High School į universitetus.

Mokyklų užlaikymas šaliai kaštuoja apie 403 milijonus dolerių. Žemutinės mokyk-

los mažai tepalavina vaikus. Jie išeina iš tų mokyklų visiškai nepasirengę gyvenimo. Ekonominis šalies padėjimas tokis, kad 93 nuosimčiai vaikų priversti yra uždarbiauti. Didžiumos tų mažų vaikų darbas yra apmokamas kuoblogiausia.

Viena mokytoja, kuri ilgus metus mokė vaikus, ponia Lynč, pasakė: "amerikoniškos mokyklos taip paseno, kad negalima esą jų lyginti ir su viduramžio mokyklomis (Argi?—Red.). 0.93 procentai vaikų turi apiešti mokyklą ir eiti į fabriką, ar šiaip jau uždarbiauti. Aišku, kad, kad mokymosi sistema būtinai reikia permainingi. Mes privalome mokyklose prirengti vaikus prie gyvenimo, kaip naudingus draugijų narius, o ne į High School, kaip yra dabar. Per aštuonis metus mes turime duoti jiems kuodaugiausia praktiško apšvietimo, mokyti mergaites, kaip užlaikyti butą ir išauklėti tobulus draugijos narius. Berniukus gi reikia išmokyti naudingų darbų. Prie tam reikia suteikti vaikams kuodaugiausia žinių apie žmonių gyvenimą ir visuomenišką tvarką."

Pagal paskutinį surašą Suv. Valstijose randasi 25 milijonai vaikų. Tuo tarpu mokyklą lanko ne pilnai 20 milijonų. Kur gi tie kiti milijonai? Juk jie nemoka skaityti ir rašyti. Dar dabartiniam kapitalizmui surdyje turime reikalaui kuodemokratiškiausių mokyklų. Tobulos gi mokyklos mes susilauksime tik tuomet, kada nerūpės išnaudoti fabrikose mažus vaikus. Tai įvyks socializmo gadyne.

A. Jurevičia.

Plaukiojančios salos.

Vokiečiai ištyrė savo tėvynę skersai ir išilgai ir nė vienas žingeidus Vokietijos kampelis nėra nežinomas. Tarp ko kito, neseniai viena me vokiškame laikraštyje buvo aprašyta nedidelė plaukiojanti sala Hautsee ežere, Sachsen-Weimar — Eisenach'o kunigaikštystėje. Ta salutė, ištikro, labai žingeidi ir ją varto arčiau pažinti.

Minėtasis ežeras guli ramioj miško kurtumoj ir turi išviso tik 80 sieksnių ilgio ir 60 sieksnių pločio. Plaukiojanti tame ežere salutė, žinoma, dar mažesnė: 30x11 sieksnių. Jinai susideda iš kieto sluogno numirusių kerpių ir nendrių, kurios, pildamos, padaro gana vaidsingą žemę. Ant tos salos auga ne tik žoliniai augalai—nendrės, bruknės, spanguolės, bet ir krūmeliai (tik kadagiai) ir net medžiai. Apie 30 plonų beržų nuo 3 iki 7 sieksnių augščio ir apie šimtą smulkų pušų nuo 1 iki 1 sieksnio augščio, tai tos salos miškas. Tie medžiai labai minkšti, netinkanti jokiems išdarbiams, vien tik kūrui.

Ežeras, kuriame salutė plaukioja, negilus, — apie 2—3 sieksnius gilumo. Į jį neliebia jokia upė ir jisai atsirado, turbūt, nuo sutvinkimo lytinio ir tirpstančio sniego vandenio. Vandeniui jame kartais daugiau, kartais mažiau, pagal to, kaip daug būna lietaus. Vandeniui nereikant, leidžiasi žemyn ir salutė, ir kartais net pasiekia dugną ir laikinai tampa paprasta neplaukiojanti sala. Vandeniui gi pasikėlus, pasikelia ir sala, ir vėl tampa plaukiojanti.

LAISVĖ

Ta salutė plaukia tik pučiant smarkiam vėjui, kuris, atsimušdamas į medžių šakas, ją stumia. Jinai kruta labai išlėto ir reikia ilgai ir atydziai žiūrėti, idant tą patymtyti. Kartais nuo salos atsiskiria mažos dalelės — salutės.

Vokietijoj yra dar keletas plaukiojančių salų ežeruose, bet aprašytoji skiriasi nuo kitų tuomi, kad jinai gana kieta ir apaugusi tikrais medžiais. Vokiečiai taip brangina tą nepaprastą salą, kad apskelbė ją nepaliečiama: uždraudė važiuoti ant jos lankytojams ir tik dėl mokslinių tyrinėjimų leidžiama ant jos su tam tikrais palūdiimais.

Kita panaši sala, tik didesnė, buvo ant Sadawga ežero, New-Hampshire (Anglijoj), kur važiuodavo jos žiūrėti tūkstančiai žmonių. Bet dabar ta sala baigia nykti: neseniai buvusi audra suskaldė ją į keturias dalis, kurių tris jau susiliejo su kraštais, o ketvirtoji ir-gi, matomai, greit susilies. Vietiniai seniai gerai atsimena tos salos atsiradimą. Iš pradžių ant ežero paviršiaus susirinko krūva vandeninių augalų. Paskui įsivaisė kerpės, o vėjas atnešė smiltį ir sekla. Pastarame laike sala buvo apaugusi smulkiais krūmais.

Čia galima priminti, kad 1892 m. panaši plaukiojanti sala, tik daug didesnė (apie tris ketvirtinius kilometro) buvo atrasta ir apžiūreta Atlantiškame okeane Golfstream'o srovėje. Jinai buvo apaugusi gražiais augalais; medžiai siekė dešimtį metrų augščio. Pirmą kartą ją matė ties 39 laipsniu šiaurinės platumos ir 65 laipsniu vakarinės ilgumos (skaitant nuo Greenwich'o), tai yra į šiaur-ryčius nuo Bermudo salų ir į vakarus nuo Delavaro įlankos. Po trijų savaičių, tą salą pasitiko ties 41 laipsniu šiaurinės platumos ir 57 laipsniu vakarinės ilgumos. Paskutinį kartą ją matė ties 45 laips. šiaurinės platumos ir 42 — vakarinės ilgumos, į šiaur-vakarus, nuo Azoro salų.

(Iš "Pr. i. L.").
J. Stropus.

Vagia, vagia ir vagia.

Nespėjo dar pasibaigti New Yorko policijos skandalas, nespėjo dar svietas nusistebėti, kokią "slaunią" policiją turi Amerikos piliečiai, tuojau kilo naujas skandalas tame pačiame New Yorke. Tuomet kaltino jau aldermanus už graftą. Nespėjo dar juos apkaltinti, kaip kilo naujas skandalas Detroit, Mich., kur pusė miesto tarybos pasirodė pasidavusi vienai kompanijai.

Bet pasaka dar ne visa. Nespėjo pasibaigti Detroito aldermanų byla, kaip kilo naujas skandalas Denver, Colo. Tenais apkaltino kokią šimtą valdininkų ir visus už graftą (kyšių emimą). Po teismo yra majoras Arnoldas, trys policijos komisoriai, visi nariai mokyklų komiteto ir daugiau dar visokių ponų. Apkaltinimą patvirtino ir Grand Jury.

Į tuos skandalus įmaišyta ne tik policija. Jai tai ne pirmiena. Ji maudosi skandaluose, kaip inkstas taukose. Bet mus, miestiečius, reikia atkreipti aki, kad už graftą kaltinami ir renkami miestų valdininkai. Vadinasi, jie parduoda savo miesto reikalus tiems, kurie jiems brangiau užmoka. Jiems nerūpi nei mokyklos, nei žmonių sveikatos ir patogumo reikalai. Jie tik dairosi aplinkui ir laukia "kas daugiau duos". Todėl šalin su tokiais mūsų reikalų parduovikais!

GUY DE MAUPASSANT.

KAPAS.

Vertė P. POSMYLA.

Bezjo kapinyno sargas gyveno pačiame pakraštyje mažutėje būdelėje. Liepos 17 d. 1883 m., pusėje trijų išryto, jis buvo prižadintas uždaryto virtuvėj šunio lojimu.

Jis tuoj pasikėlė ir nulipo žemyn. Čia jis pamatė, kaip šuo, smarkiai lodamas, uostinėjo slenkstį, tarytum jausdamas už durų valkata, besitrinantį apie trobą. Sargas Vensen paėmė šautuvą ir tyliai išėjo.

Šuo nubėgo generolo Bonne alėją*) ir ūmai sustojo ties ponios Tumazo paminklu. Sargas, tyliai slinkdamas, patėmijo silpną šviesą Malanvero alėjoj. Jisai atsargiai prirepijo tarp kapų ir pamatė baisy reginį.

Zmogus atkasė jaunos moteriškos lavoną, tik vakar dar palaidotą, ir ištraukė iš žemės.

Maža lemputė, pastatyta ant tik-ką iškastų žemių krūvos, apšvietė tą pasibjaurėtiną vaizdą.

Sargas Vensen staiga puolė ant nepažįstamojo, partrenkė jį ant žemės, surišo jam rankas ir nuvedė į policiją.

Tai buvo vietinis jaunas advokatas Kurbatail, pasiturintis žmogus su gera reputacija.

Jį teisė. Prokuroras dar priminė apie stebėtinus darbus seržanto Bertrano ir tuomi sukėlė visos salės piktumą.

Didžiausia neapykanta užvaldė minią. Kuomet prokuroras atsisėdo, pakilo šauksmai: "Nubausti jį! Nubausti!" Su dideliu vargu pirmininkui pavyko padaryti tvarką.

Pagaliaus jis išdidžiai tarė:

"Apkaltinamas! Ką jūs turite pasakyti savo apginimui?"

Kurbatail, atsisakęs nuo teikiamo jam apginėjo, pasikėlė. Tai buvo gražus, jaunas, augstas vyrukas, atviro veido ir drąsaus žvilgio.

Iš publikos pradėjo švilpti.

Bet jis nenusiminė ir pradėjo kalbėti išpradžių truputį kurėiu ir žemu balsu, bet toliau jau tęsė tvirtesniu balsu.

"Tamtas pirmininke!"

"Tamtos prisiekusieji!"

"Man beveik nėra kas sakyti. Moteriškė, kurios kapą aš išbjauriojau, buvo mano numylėtinė. Aš mylėjau ją."

"Mano meilė prie jos nebuvo vien jausmų patraukimu, paprastu sielos ir širdies malonumu; tai buvo begalinis troškimas, išimtinis, beprotiškas."

"Išklausykite mane:"

"Susitikęs ją pirmąsyk, aš pajutau savyje stebėtiną jausmą. Tai buvo ne nusistebėjimas, ne džiaugsmas, ne žaibuojantis užsidegimas, tai buvo smagausio pasigėrėjimo jausmas, tarytum mane įsodino į šiltą maudynę. Jos judėjimas, jos balsas žavėjo mane, ir visa jos figura teikė man begalinį malonumą. Man rodės, kad aš jau seniai ją pažįstu, jau pirmiau esu matęs. Joje buvo kas-tai giminingo mano sielai."

"Ji buvo kokių-tai mano sielos šauksmo atbalsiu, to neaiškaus ir amžino šauksmo, ant kurio vilties mes visą savo gyvenimą atidedam."

"Kuomet aš arčiau susipažinau su ja, tai viena tik mintis suteikdavo mano širdžiai gily ir laimingą sujudimą; jos rankos dasilytėjimas apgaubdavo mane tokiu malonumu, kokio aš pirmiau nepažinojau; jos nusišypojimas išaukdamanyje beprotišką džiaugsmą, norą bėgioti, šokti, ritinėti ant grindų."

"Ir ji paliko mano numylėtine. Ji paliko mano gyvenimu. Aš nieko daugiau ant svieto nelaukiau, nieko netroškau, niekam neužvydėjau."

"Vieną kartą vakare, kuomet mes, pasivaikštinėdami, toli nuėjome paupiu, mus užklupo lietus. Ji peršalo."

"Ant rytojaus jinai apsirgo plaučių uždegimu. Už savaitės laiko jinai mirė."

"Laikė agonijos baimę ir sujudimas man neleido suprasti ir apsvarstyti."

"Kuomet jinai numirė, kurčias nusiminimas taip mane suglūšino, kad galvoj nebeliko nei vienos minties. Aš raudojau."

"Laikė visų baisyų laidojimo ceremonijų mano aštri, draskančioji nelaimė buvo bepročio kančia, labiausia jaučiamu fizišku skausmu."

"Bet paskui, kuomet ją išlydėjo, kuomet ją užkasė į žemę, mano mintis staiga praiškęjo, ir aš perkenčiau tokias baisias kančias, kad net jos meilė blanko prieš jas."

"Tuomet užvaldė mane įkiri mintis: "Aš jau niekados daugiau jos nematysiu."

*) Alėja—takas, abšaliai apodintas medžiais.

"Kuomet žmogus mislija apie tai iš-tisą dieną, ji apima beprotystę! Persistatykite tikrai! Sale jūs vienintelė ypata, jūsų širdies dievaitė, kuriai panašios nėra visame pasaulyje. Ta ypata jums atsidavus, ji drauge su jumis tveria tą mistišką ryšį, kuris vadinasi meile. Jos akys dėl jūsų gilesnės už dangiškas erdves, malonesnės už visus pasaulius ir tokios aiškios, iš kurių taip skaisčiai šypsosi malonumas! Ir ta dievaitė jus myli. Kuomet jinai kalba su jumis, jos balsas lieja į jus širdį visą laimės šaltinį."

"Ir staiga ji žūsta! Pamislykit tik-tai! Ji mirė. Ar suprantamas jums šitas žodis? Niekuomet, niekuomet, niekuomet, niekur jau jos nesurasite. Niekuomet tos akys jau nieko nepamatys, niekuomet tasai balsas, ne panašus iš žmonių balsų jos balsui, neišstas nei vieno žodžio taip, kaip ištardavo jos balsas."

"Niekuomet neatgims veidas, panašus jos veidui. Niekuomet, niekuomet! Galima užlaikyti formą, kurioje bus mulieta stovyla; galima užlaikyti antspaudas, perstatančias daiktus su visomis jų išvaizdomis ir dažais, bet niekuomet tas kūnas ir tas veidas neatsinaujins ant žemės. Užgims tūkstančiai, milijonai, miliardai tvarinių ir dar daug daugiau, bet tarp visų būsiančiųjų moterų tos moteries niekuomet nebus. Nejaugi tas galima! Galima iš proto išeiti, vien pamisliu apie tai."

"Vos dvidešimt metų jinai gyveno ir štai išnyko ant visodos, amžinai. Jinai mislijo, šypsojosi, mylėjo mane. Ir tiek. Musės, mirdamos rudenį, užima vienodą vietą su mumis pasaulij. Niekto nepasilieka! Ir aš misliju apie tai, kad jos dailus, karštas, malonus, baltas, gražiausias kūnas pūsta grabė po žeme. Kurgi jos siela, jos mintis, jos meilė? Kur?"

"Niekuomet jau daugiau jos nematyti! Niekuomet! Mane persekiojo mintis apie jos kūno puvimą; bet gal būt dar galiau jį pažinti? Ir man būtinai užsinorėjo dar kartą ant jos pažvelgti."

"Aš išėjau, pasiėmęs lopetą, lemputę ir plaktuką. Peršokau kapinyno tvorą; susiradau jos kapą; jis buvo tik-ką supiltas."

"Aš atkasiau grabą. Pakelčiau lentą. Pasibjaurėtiną kvapą jau bepūvančio kūno mušė man į veidą. Ach! jos patalas prikėpintas irisu!"

"Visgi aš atvožiau grabą ir apšviečiau jį savo lempute: aš pamačiau ją. Jos veidas buvo mėlynas, išsiipūtes, baltas! Juodas skystimas bėgo iš burnos."

"Jinai! Tai buvo jinai! Mane apėmė pasibjaurėjimas. Bet aš ištiesiau ranką ir pagriebiau už plaukų, kad patraukti prie savęs tą baisy veidą."

"Tuo laiku aš buvau sugautas!"

"Visą naktį aš sau prisiminiau—kaip prisimena po meilingo glamonėjimosi kvapas mylimos moteries—bjauriausią bepūstančio kūno kvapą, savo numylėtinės kvapą!"

"Darykite su manim, ką norite."

Keistas tylėjimas, rodės, kabojo ant visos salės. Visi dalyvaujantieji, tarytum, dar ko laukė. Prisiekusieji išėjo pasitarti.

Kuomet jie sugrįžo, praleidus keletą minučių, kaltinamasis neparodė nei mažiausio sujudimo, ant jo veido nesimatė jokios minties.

Pirmininkas pranešė, kad teismas pripažino jį nekaltu.

Jis nepasijudino; publika plojo delnais.

SKRISK, DAINUŽE...

Skrisk, dainužė mylimoji!
lyg sparnuotis tu laisva;
ten, kur žydra burviškoji...
ten, kur jėgos—kur gaiva:
Skrisk jaunos minties ugdyta,
skrisk, tu sopuliuos gimdyta!

Skrisk! lai lieka kasdienybė—
tylus žemiški vargai...
ten, kur koya, kur gyvybė!...
ten, kur pastangos—darbai.—
Skrisk jaunos minties ugdyta,
skrisk, tu sopuliuos gimdyta!

Skrisk, palikus elgėtynę
proto, dvasios ir jausmų!
Tamsią išmaldų lindyne...
—Linkui prieštato namų!—

Skrisk jaunos minties ugdyta,
skrisk, tu sopuliuos gimdyta!

13—VIII—1912. St. Strazdas.

Korespondencijos

Gardner, Mass.

Apie vidurį rugsėjo kelias dienas buvo čia čia kompanija "kirpiku". Tai vis buvo lenkiški kunigėliai. Iš lietuviškų tebuvo kun. Jakaitis. Buvo ir vyskupas patvirtinti tikėjimo, t. y. birmavoti. Tvirtino graudžiais pamokslais ir ceremonijomis. Lenkai, kurie savo kvailumu viršina visas tautas Gardner'į, turėjo bažnyčioje savo armiją (kariūmenę). Pulkas kareiviskoj uniformoj darė bažnyčioje manevrus. Kunigėliams tie manevrai labai patiko, nes tie beždžioniški blizgai geriau privilioja tamsesnius, kvailesnius žmones, negu pamokslai.

Kun. Jakaitis šiuom kartu tik atsargiai priminė savo avelėms, kad saugotųsi nuo žmonių su naujomis idėjomis. Bėda ginti savo supuvusį klerikaliską mokslą, su kuriuom sunku į šviesą išlysti.

Rugsėjo 8 d. lietuviai socialistai laikė susirinkimą, ant kurio pribuvo lenkų ir rusų delegatai. Buvo sumanyta surengti tarptautiškas prakalbas ir užkviesti II Dūmos atstovą Bielousovą. Prakalbos, turbūt, įvyks.

11 d. rugsėjo atsibuvo viešas socialistų susirinkimas ant gatvės, kurį parengė finai socialistai. Žmonių buvo per 1000. Kalbėjo Wm. Bennet iš Cincinnati, Ohio. Puikiai nupiešė netikumą šio surėdymo. Gi republikonus ir demokratų tiek įkaitino, kad nei vienas nedrįso kelti rankos, kada kalbėtojas paklausė, kas kuriai partijai prijaucia. Už socialistus gana daug rankų kelta.

Sventakupris.

Maynard, Mass.

Cia gyvenančių lietuvių priskaičiau į 200 tik vienu pavieniu. Bet daugelis lietuvių užsiginą savo kalbos, giriasi esą lenkais, nors lenkiškai kits vos liežuvį apverčia. Jeigu susieini neva lenką, tai jau beveik nesusišneksi. Tuo tarpu, tai patį tikrieji lietuviai nuo Marcinonių ir Valkininkų.

Jau keli metai atgalios tulas lenkiškas kunigas pradėjo rinkti aukas bažnyčios pastatymui. Jau ne vienas ir iš lietuvių davė savo gausią auką. Bet dvasiškojo tėvelio nuo pavasario jau nematyti.

Patariu jums, vyručiai, nesisiduoti apgaudinėti visokiems praeiviams. Pinigus galima suvartoti daug svarbesniems dalykams.

Taip-pat maynardiečiai labai mėgsta rudį. Suprantama, kad iš to paskui kyla visokie barniai.

Lenkės vyras.

Bridgeport, Conn.

8 d. rugs. D. L. K. Vytauto dr. ja parengė prakalbas. Kalbėjo J. Perkūnas, kurio kalba labai visiems patiko. Žmonių prisirinko pilna svetainė. Pradėjus kalbėti, šventakupriai sujudo, pradėjo trankyti krėslus, bėgti per duris ir plūstis visokiais būdais. Kelias drąsulių sugniaužtomis kumščiomis lino prie kalbėtojus, kad nūvaryti nuo steičiaus. Jie liko visi išvyti iš svetainės. Pasiliko tik 50 žmonių, kurie ramiai užsilaukė iki prakalbos pabaigai. Kalbėjo apie 4 val. Ten buvęs.

Lewiston, Me.

Rugs. 8 d. šv. Baltramiejaus svetainėje buvo susirinkimas su tikslu sutverti jaunomenės tautišką ratelį.

p. S. B., kuris ne-

tiek aiškino ratelio reikalingumą, kiek šmeižė jam nepatinkamas knygas, laikraščius, vadino pirmeivius vilkais, draskančiais avis.

Argi jau steigiant tautišką ratelį negalima būtų apsieiti be tų pašalinių dalykų?

F. Liepelis.

Edwardsville, Pa.

2 d. rugsėjo vienoje iš smūklių p. K. St. lošė ant bilijardo su koku tai vyru. Tuomet vienas iš jo geriausių draugų pavadino jį eiti namo. K. St. atsisakė. Žodis po žodžio T. Juškauskas jam užmetė, jog nemokas lošti. Įsikarščiavęs p. St. davė Juškauskui su lazda į akį. Juškauskas puolė ant žemės, visas apsiliejęs krauju. Tuoju pakilo klyksmas, subėgo sargai. Po penkių minučių atėjo daktaras.

3 rugs. Juškauskas pasimirė dideliuose skausmuose. Paliko moterį su septyniais kūdikiais.

K. St. sėdi už groty. Jisai labai nusiminęs ir sako visai nemislijęs, kad taip liudnai viskas turės pasibaigti.

J. Danilevičia.

Philadelphia, Pa.

7 rugsėjo. A. Abromavičius gavo griežtą pareikalavimą nuo lietuvių-juodrančių p.p. V. K. ir K. per tulą Č. Tame ultimatumė reikalaujama \$25.00, būk už neteisingą apskelbimą, kad jie renka pinigus "lietuviškai bažnyčiai Siberijoje ir kitiems ten galams". Laiškas skamba taip: "Jeigu per 24 valandas nepristatys 25 dol., tai būsi šaltas".

Keistas tų ponelių reikalavimas. Jisai nežino, kad už tai įstatymai smarkiai baudžia. Visuomenė turi apsisaugoti nuo panašių piktašaišių.

A. Dagis.

Chester, Pa.

Rugsėjo 8 d. pas mus atsibuvo prakalbos L.S.S. 68 kp. Kalbėjo J. Gaigalas ir J. Stasiulevičius. Paskui buvo deklamacijos. Deklamavo keturios merginos, visos 1 kuopos narės. Merginoms ateiptyje dar labiau reikėtų prisilavinti. Vienok iš to mergaičių pasirodymo reikia tik džiaugties, nes jau mūsų merginos pradeda aktyviškai dalyvauti veikime.

Publikos buvo apie 200. Į kuopelę įsirašė 8 nauji nariai. Publikai patiko kalbos, ypač J. Stasiulevičiaus, kuris ištikro gerai kalbėjo. Jo kalboje užteko ir tinkamų prilyginimų ir kritiškos satyros.

Elenutė.

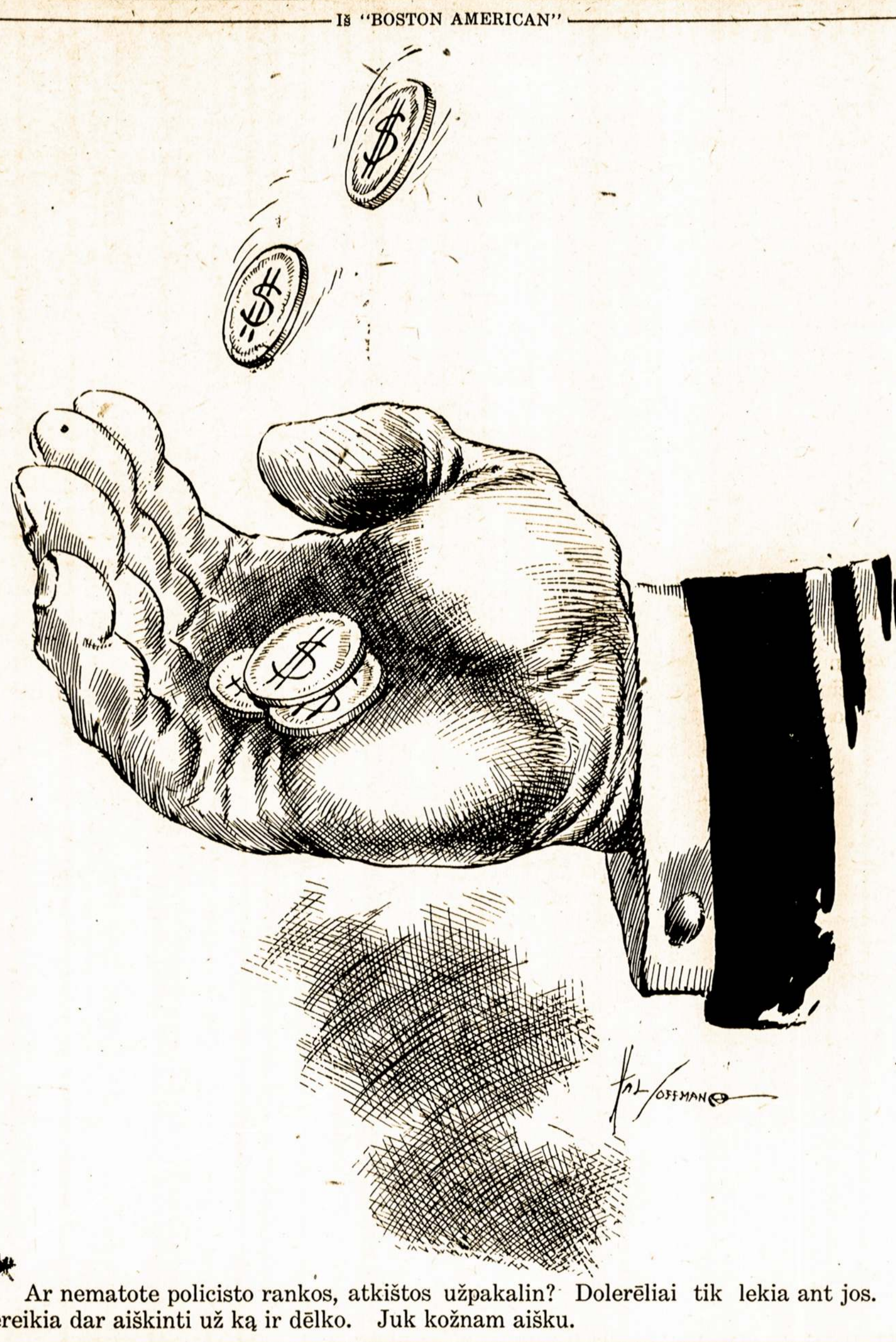
So. Manchester, Conn.

Jau antras dešimtmetis baigiasi, kaip čia gyvena lietuviai. Vienok jie neparodo didelio veiklumo, nes tarpe jų labai silpni vienybės ryšiai.

8 rugsėjo čia buvo pirmos lietuviškos prakalbos ir deklamacijos. Prakalbas, rodosi, rengė T. M. D. kuopa. Pagal vietinių lietuvių skaičių publikos prisirinko gana daug, nes, rodosi, į 200. Kalbėjo Lawrence'o darbininkų atstovas J. Smitas. Jisai savo karštoje kalboje nupiešė ne vien Lawrence'o darbininkų vargus, bet sykiu vargus ir visų darbininkų.

J. Salaveičiūkienei deklamacijos nusisekė gana puikiai, nes ji turi aiškiai skambantį garsą. Antroji deklamavo p. Kumpiūtė.

Po prakalbų rinkta aukos Ettoro-Giovannitti bylos vėdimui. Surinkta \$12.02, iš kurių atėmus kelionės ir surengimo lėšas, lieka, regis, \$7.00 suvirš.

Ar nematote policisto rankos, atkištos užpakalin? Dolerėliai tik lekia ant jos. Ar bereikia dar aiškinti už ką ir dėlko. Juk kožnam aišku.

Publika ramiai užsilaukė. Moterų buvo tiek, kiek ir vyrų. Gaila tik, kad tėvai atsiveda ant prakalbų vaikus (taip daroma visur. Red.) ir paleidžia juos, kaip paukščius miške. Jeigu tėvai nori parodyti publikai savo gražius vaikučius, tai tegul pirma išlavina juos kame nors, kad jie irgi galėtų pasirodyti su deklamacijomis. Onutė.

Nuo Red.—Kitas korespondentas J. Žvalgas, vėliau prisiuntęs savo žinią sako, jog šias prakalbas buvo surengę du darbininkai: J. Žokas ir A. Zokaitis. Labai pagirtinas tų dviejų vyrų darbas.

Grand Rapids, Mich.

Retai kur taip viešpatuoja girtuoklystė ir peštynės, kaip pas mus. Ypatinai tarpe paklusniųjų avelių. Ne tik vyrai ir moteris pešasi, bet pradeda peštis ir merginos.

Neseniai viena žmona sudavė kitai kūju. Tai čia dar mažmožis. Bet neseniai vestuvėse dūklai su žemačiais peiliais veidus susiraižė. Peštynės kilo dėl nepasidalinimo merginomis. Čia nė ko dyvytis iš peštynių ir girtuokliavimo, nes kapucino pasėta sėkla užaugo. Net ir kun. Gervickas per pirštus žiūri į tuos darbelius. Mat, tai daro avelės.

Dabar vaikinai vieni kitiems stengiasi atkeršyti. Merginos gi dirbtuvėse pieškomis akis kapojasi. Ar tai gražu juos jaunoms, gražioms merginoms taip elgtis? Ir kokius joms vyrus gausite, taip darydamos?

Rugsėjo 1 ir 2 d. buvo bažnyčios naudai šokiai. Viskas nusisekė labai puikiai, nes pelno liko jūr \$100. Bet paskui kokis lermas kilo, tai sunku apskaičiuoti. Tik kas "meiliškų" dalykų. Net pats Saliamonas čia susipainiotų.

Yra dar pas mus ir šiaip

abai išmintingų žmonių. Tik pamislykite, kad per dvi savaites suspėjo atskirti nuo pasaulio keturias jaunas mergaites. Jas išleido į vienuolių namą. Metuose gi yra 52 savaitės. Kasžin kiek prisirinks per metus?

Tėvai, pamislykite, ką jūs darote! Argi jūs manote, kad Amerikoje jau nėra Čenstakavos? Davatku gadyne jau seniai praslinko.

Moteris.

Montello, Mass.

8 d. rugs. LSS. 17 kuopa surengė diskusijas temoj, ar yra Dievas? Žmonių buvo daug. Buvo kviesti ir kuniginiai, vienok jie neatėjo. Laimėjo tie, kurie išrodinėjo, kad Dievo nėra.

9 rugsėjo TMD. turėjo savo prakalbas. Kalbėjo H. Vaiciūnas. Savo kalboje pasakė kad TMD. iškovojo lietuviams spaudą. Juškaitis paaiškino draugijos įstatus ir kvietė prisidėti prie minėtos draugijos. Dar pasakė, kad kuomet TMD. pradėjo išleidi socialistiškas knygas, tai daugelis draugijos narių nuo jos atsisakė. Turiu paaiškinti, kad TMD. neišleido nei vienos darbininkiškos knygutės. Jauna Mergaitė.

Nuo Red.—TMD. išleido gerų knygų, kurios tinka darbininkams skaityti. Tik dabar ji truputį krypta į dešinę, bet dar nenukrypo į klerikalizmą.

Plymouth, Pa.

2 d. rugsėjo įvyko pas mus tarptautiškos prakalbos ant gatvės. Angliškai kalbėjo Liuzernes pav. Soc. Part. organizatorius E. Hasted. Lietuviškai kalbėjo K. Arminas ir Cepulis iš Pittston, Pa. Publikai taip patiko prakalbos, kad dar klausėsi, nors buvo užėjęs lietus. Tik kas da visai stambiai pradėjo lyti, prakalbos baigėsi.

Anglai socialistai šitam mieste labai sukruto agituo-

ti. Viešus susirinkimus laiko kas nedėdienį, o kalbėtojai kas mėnesį pribūna nauji.

Aug. Arminas.

Pittston, Pa.

29 rugp. sustreikavo angliakasyklų NN 8—9—10 "Pennsylvania Coal Co." apie 1,600 darbininkų dėlei pasidavimo kompanijai "dekingboso" (numušėjo mokesčių už nečystumą anglių) ir "veimano" (svėriko). Po 3-jų dienų streiko mainieriai laimėjo: priėmė uniijos išrinktus prižiūrėtojus; dabar išsiveria kožnas karas po 10,000 suviršum.

Mainose "Exeter", "Lehigh Valley Coal Co." per neapsižiūrėjimą perdėtinių, leidžiant žemyn "indžinuką", sutrūko virvės, sulaužė elevatorius ir "saftą", per ką sluoksnis "morey-vain" visą savaitę nebuvo dirbama.

Pastartuoju laiku bevažiuojant nakčia su automobiliu Dr. L. D. Byron'ui pas tulą ligonį, prieš jį įlūžo kelias ir išdirbtas mainas. D-ras pasuko į šalį ir užkliuvo už tyros. Automobiliaus masė sugedo ir Byronas susižeidė keletą šonkaulių. Minėtas d-ras apskundė "Pennsylvania Coal Co.", reikalaujdamas \$50,000 atlyginimo. Siršinas.

Norwood, Mass.

8 d. rugsėjo čia atsibuvo prakalbos, parengtos per dr. St. Jurgio. Pirmininkas V. Kudirka, atidarydamas prakalbas, pasakė: "Iš šios draugystės nauda yra tokia: kiekvienas sąnarys turi mokėti ant mėnesio po 50c. ir būtinai atlikti išpažintį". Puitki nauda!... Pirmiausia kalbėjo Abračiūnas iš Brocktono. Jo kalba visai buvo panaši į lietuviško ubago potėprie šventorių vargų. Matyt, kad žmogelis nemoka nei a, b, c, todėl ir reikalauja nuo jo nieko daug negalima. Antras kalbėjo F.

Ne karvė.

Anglijoje, prieš valdžios būta, tulas generolas turėjo gyvenimą ir pievą, per kurią niekam nebuvo leidžiama pereiti, išskiriant generolo karvę. Norintys eiti į valdžios būta, turėdavo sukli aplink. Kartą viena augšto gimimo ponis, nepaisydama uždraudimo, norėjo tiesiai pereiti, bet ją, stovintis sargyboj kareivis, taojaus gražino atgal.

"Kaip tu drįsti! — priešinosi ponis; — ar tu žinai, kas aš esmi?"

"Nežinau, — atsakė kareivis, — kad ponis esi, bet gerai žinau, kad tamsta neesi generolo karvė."

Ponis daugiau nesipriešino ir grįžo atgal. (Iš "T.J.")

TELEGRAMOS.

(Prisiuntę pyptių cibukų agentūra)

GRAND RAPIDS, MICH. — Chicagos klioistoriaus smakas praryja kas savaitę po dvi Grand Rapids'o merginas. Daugelis tėvų sako, kad tai dievo valia ir jog smako pilve merginoms bus gerai gyventi. Tenais jos bus apsaugotos nuo negerų žmonių.

LAWRENCE, MASS. — Užsideda laikraštis po vardu "Tautiškas Bubnas". Jisai specialiai suteiks patarimus, kaip užvesti provas ir jas pralaimėti. Redaguos jį žmona, kuri laiko savo vyrą po pantapiu.

Pajieškojimai.

Pajieškau apsidėmimui merginos, nejaunesnės kaip 18 metų ir nesenesnės kaip 23 m.; aš turiu 26 metų amžiaus, esu mylintis laisvę ir gražų gyvenimą. Merginos, kurios nori padoriai gyventi, lai prisiuntia laišką ir savo pavieksla šiuo adresu:

Wm. Laskewitz, Daisy Town, Pa. Washington Co.,

Pajieškau Juozapo Milkono, paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Valakų kaimo. Vaziavome kartu į Ameriką, bet ant kelio persikyrėm. Meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

Vincentas Sabaleuskas, Raymond, Wash. P. O. Box 408,

Pajieškau savo trijų pusbrolių, Jono Venckaus iš Tverų parapijos. Pažeriu sodos, Stanislovo Milausko iš Juronų parapijos, Bajory sodos ir Liudviko Rutelio iš Telšių miesto, visų Kauno gub., Telšių pav. Kas apie juos žino arba jie patys malonėkite pranešti šiuo adresu:

Benediktas Wanshate, Nashua, N. H. Box 144,

Pajieškau draugo Juozo Bočiaus, kur su juom susipažinau, būdamas pas savo dėdę Joną Ambrozaitį Liepojuje. J. Bočiauskas yra lankęs Liepojaus gimnaziją ir paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Radviliškio valsčiaus, Mitaičių kaimo. Norėčiau su draugu susirasyti. Girdėjau, kad gyvena New Yorke.

Pl. Motiečius, Waterbury, Conn. 775 Bank st.,

Pajieškau merginos arba našlės apsidėmimui nuo 25 iki 30 metų amžiaus, laisvų pažiūrų, mylinti dorą ir turi būti lietuviškę, susipažinusi su angliška kalba ir rašliava. Aš esu 30 metų amžiaus pagal amatą krautė. Meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

K. R. Gavenas, Chicago Post Office General Delivery Chicago, Ill. 78

Pajieškau apsidėmimui merginos, nejaunesnės kaip 22 metų, turi būti laisvų pažiūrų ir mylinti skaityti laikraštius. Aš esu 23 m. amžiaus. Meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

John Saltinkis, Kenosha, Wis. 926 Jenne st.,

Pajieškau brolio Povilo Samuolio, paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Skopliškio parapijos, Ireniškių kaimo. Jis pats arba kas apie jį žino, malonėkite duoti žinią šiuo adresu:

L. Samuolis, Lewiston, Me. 26 Knox st.,

Pajieškau apsidėmimui merginos, nejaunesnės kaip 16 metų ir nesenesnės, kaip 27 metų. Turi buta dora ir susipratusi. Aš esu 21 metų amžiaus, neturtingas, bet ir nebedinas. Malonėkite atsišaukti šiuo adresu:

S. K. Burzes, Brit Col, Canada. P. O. Barnet,

Pajieškau sesers Urulės Petrauskaitės, paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Kuršėnų miestelio. Jau penki metai kaip Amerikoje. Girdėjau, kad apsiavedusi. Kalba lietuviškai, angliškai, lenkiškai ir žydiškai. Pirmiau gyveno Buddeford, Me., o paskui Portland, Me. Turu labai svarbų reikala, todėl kas apie ją žino arba ji pati, malonėkite pranešti šiuo adresu:

Juozapas Petrauskas, So. Boston, Mass. 147 Silver st.,

Pranešė sekretorius V. Oistermen.

VIETINIS ŽINIOS.

15 rugsėjo atsibuvo viena iš didžiausių parodų, kokią kuomet nors Bostonas matė. Tai Bostono ir apielinkų darbininkai parodė savo priėjimą Ettorui-Giovannitti, tiems Lawrence'o kankiniams. Ant Common plečiaus susirinko virš 15.000 darbininkų, kurie prigulėjo prie įvairių tautų. Buvo atvykę specialiais traukiniais ir Lawrence'iečiai, kurių vienu tik buvo keli tūkstančiai, o tarpe jų apie 400 lietuvių.

Lietuviai išėjo 1:30 val. iš pažymėtos vietos ir perėjo per Broadway, maršudami iki Castle sq. Tenais pasitiko kitų organizacijų žmones ir paskui visa procesija patraukė didžiausiomis gatvėmis. Abiem pusėm gatvių stovėjo minios žmonių, kurios dažnai plojo demonstrantams.

Ant Common lietuviškai kalbėjo F. Bagocius, L. Pruseika ir A. Antonovas. Likosi priimta rezoliucija, kuria pasizadama kovoti iki paskutiniosios už Ettoro-Giovannitti išliuovimą.

Tarpe kalbėtojų buvo W. Haywood. Daug žmonių klausėsi, kuomet kalbėjo atstovai streikuojančių hotelių darbininkų.

Lietuvių išviso galėjo būti apie tris tūkstančiai. Be socialistų dalyvavo D. L. K. Vytauto dr.-ja, L. U. Kliubas, Cambridge'aus Lietuvių Sūnų dr.-ja, Kriaučių Unija ir Brighton'o Sv. Jurgio draugija.

Po pralabai W. Haywoodas buvo areštuotas. Jisai yra po \$1.000 kaucijos. Kalbinamas "konspiracijoj".

Apie Haywoodo areštą plačiau yra "Am. Ziniose".

Du nuteistieji ant mirties Spenceris ir Jordan bus nužudyti ant elektriškos kedės. Spenceris bus nužudytas 17 rugsėjo išryto. Jisai pasakė jau savo motinai paskutinį goodbye. Prašyma, kad susimylėtų ir pamainytų mirties bausmę amžinu kalėjimu, Spenceris atsiskakė paduoti.

Ant Whitmore gatvės atsiradė nedidelė mokykla, kurioj viskas bus išguldoma senoviškoji airių kalboj. Mat, airiai buvo jau beužmiršta visiški savo senąją kalbą, todėl tosios mokyklos tikslas sužadinti meilę senosios Airijos ir jos literatūros.

Kaip tik Liet. Sūnų Dr-stė nutarė dalyvauti Bostono parodoj, kad užsistoti už Ettorą ir Giovannitti, tuoj L. Griktas pasigyrė anglų suirinkime, kad tai jisai suorganizavęs lietuvių. Na, L. Sūnų Dr-stė juk turi ir savo galvą.

Girdėti, kad rugsėjo 22 d. atvažiuos Cambridge'ion S. L. A. prezidentas p. F. Živatkauskas su prakalbomis, kad atnaujinus suirusią 104 kuopą. Pažiūrėsim, kaip nusišeks.

28 d. rugsėjo atsivers Mechanics Buildinge elektriska paroda. Ji tęsis visą mėnesį. Vertėtų ir lietuviams jį aplankyti, kadangi, kaip matyti, ji bus labai įdomi.

15 d. rugsėjo East Bostono policija užtiklo ant Patnam st. 9 vyrus, kurie lošė kortomis. Aštuonis iš jų suareštavo ir apkaltino.

Chelsea atsiveria naujas pačtos ofisas. Iš tos priežasties laukiama ir prezidento Tafto, kuris atsilankys ant bankieto ir laikys prakalbą.

Kurie pirsksite ANGLIS, adresuokite iš mūsų Lithuanian Agency, 233 Broadway, telef. So. Boston 1236 W. A. Ivaškevič (manager).

Neliks Blakiai!

Petras Bartkevičia turi tokių proškų, kad kaip tik išbarstysit, kur yra blakiai, tuojais neliks nė vienos. Blakės minutą prapuola.

Parsiduoda po 35 centus. Su prisitūmimu per pačią 60c. Siųskite stampoms.

P. BARTKEVIČIA, 877 Cambridge St., E. Cambridge, Mass.

TIK ŠIĄ SAVAITĘ.

Jeigu jum reikalinga kas nors nusipirkti, tai atėkit pas mus, o mes jums sužadysim ant kožno dolerio po 20c.

Tamošaitis ir Yurgeliunas 233 Broadway, So. Bostone.

Vienatinis So. Bostone lietuvis šiaučius, kuris taiso čėverykus, uždeda robus ir šalinina paprastomis dienomis ir nedėliomis. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Taipgi užlaiko cigarus ir cigaretes. Prašo atsilankyti. Antanas Abazorius, 207 C st. kamp. Silver st., So. Bostone.

Reikalingas Barberis.

Reikalauju gero barberio, kuris mokėtų atsakančini atlikti visokių barberių darbą. Atsilaikyti greitai ant šio adreso. Taipgi gali atsilaikyti, kurie nori mokyti.

J. Jansonis, 148 B st., So. Boston, Mass.

Parsiduoda Vargonai.

Kas nori nusipirkti pigiai visai geras vargonus, tai kreipiasi šiuo adresu: Ch. Roman, (92) 250-4th st., So. Boston, Mass.

TEATRAS IR ŠOKIAI.

Brightono Teatralska kuopa "Perkūnas" rengia tetarą su šokiais ir lekiu-jančia krasta. Pamedėty 23 Rugsėjo (Sept.), 1912 m. Prasidės 7:30 val. vakare, svetainėj Temple Hall (finu soc. svetainėj), 521 Cambridge st., Allston (Brighton), Mass. Bus perstatyta "Prostituta"; "Narkia paliepus"; "Negryna sąžinė" ir "Girtuoklis grįta iš baltaus". Kviečiame visus aplinkinių miestelių lietuvių atsilankyti, nes bus daug ko pasižiūrėti ir pasijokėti. Važiujant iš Bostono reikia imti Brighton-Allston karą ir išlipti ant Union sq., kur netoli po dešine yra svetainė. Su pagarba Komitetas.

Reikalingas Kriaučius.

Reikalaujame gero kriaučiaus, kuris moka gerai rankoves beistavot į vyrus-klus žiponus ir rankom dėti kamierius ant visokių žiponų. Gera mokeskis ir pastovinti vieta. Siųsk greitai laislaik arba telegrama.

Wm. B. Frank, Sixth and Mulberry st., Watrous Bldg. Des Moines, Iowa.

"Liaudies Dainos"

Dainų rinkinyje telpa geriausių mūsų dainių eilės, būtent V. Kudirkos, P. Vaicaičio, Jovaro, Strazdo, Seno Vinco, Smūtkelio ir kitų. Dainų rinkinys įeina ir revoliucijos bei kovos dainos.

"Liaudies Dainos" skiriamos mūsų deklamatoriams ir deklamatoriams. Kiekvienas vaikinai ir mergina privalo šiandien pasirodyti ant steičiaus, kaip deklamatoriai.

"Liaudies Dainose" surinktos eilės, kuriose apdainuojama žmonių vargai ir rūpesčiai, o taip pat ir viltis geresnės ateities.

Todėl "Liaudies Dainas" privalo kiekvienas nusipirkti. Kaina 15c.

"LAISVĖ"

242 Broadway, So. Boston, Mass.

Skaitytojams.

Meldžiame visų tų "Laisvės" skaitytojų, kurių prenumerata jau pasibaigė ir kurie gavote nuo Administracijos paraginimą panaujinti ją, kad pasiskubintumėte atnaujinti, nes mes būsim priversti jums "Laisvės" siuntinėjimą sulaukyti.

"L." Administracija.

CASTLE SQ. TEATRAS

Perstatymai prasideda 2 val. po pietų ir 8 val. vakare.

Šią savaitę bus lošiama

"The Third Degree"

Publika bus labai užgandinta šiuo juokingu perstatymu.

Tikičius galite gauti po num. 15 Winter St. arba teatro ant plečiaus Castle Sq., Boston, Mass.

JĖZAUS DRAUGIJA

ARBA JEZUITAI
Kas jie per vienį ir kaip jie bažnyčią gelbėjo?

Knygelę suprantama kalba išaiškinta jezuitų brolijos įstatymai. Tie įstatymai parodo, kad jezuitai buvo didžiausi veidmainiai ir ne kiek nepaisydavo tikrų Dievo prisakymų. Tuo tarpu, ant jezuitų ilgai rėmėsi katalikų bažnyčios galybė. Kritikuodami jezuitus, mes tuomi pačiu judiname pačios bažnyčios pamatus.

Kiekvienas privalo nusipirkti šią knygelę netik sau, bet ir savo giminėms Lietuvoje. Cenzura tą knygelę praleis. Lietuvoje jį ypatingai reikia kritikuoti kunigijai.

Kaina tik 10 c. Kreipkitės į "Laisvės" Redakciją, 242 W. Broadway, South Boston, Mass.

Skaitytojai, imkit dovanas!

Kuris iš "Laisvės" skaitytojų prikalbina "Laisvę" du naujų skaitytojų ir prisijus sekancias knygas: "Censtachavo Kliostoriaus Slaptybės", "Revolucijos atbalsai", "Mokslas Rankažinytės", "Lekeijos apie atskirimo ženklus" ir "Vadovas keliaujantiems ir Ameriką ir iškeltiaujantiems". Pinigus siųskit Money Orderiais šiuo adresu:

"LAISVĖ"

242 Broadway, So. Boston, Mass.

Mainantiems adresus.

Kurie norite permainyti "Laisvės" siuntinėjimo adresą, malunkite neatbūtinai prisijusti savo senąjį adresą, t. y. kokių buvo laikraštis lig šiol siunčiama ir naują, t. y. tą, kuriuo norite, kad būtų jums laikraštis dabar siunčiama, kitaip adresas permainyt negalėsime. Administracija.

DIDELIS IŠPARDAVIMAS KNYGŲ

"Kaip apsigyventi ir laimingai gyventi", "Kaip su kortomis daryti monus ir lošti, idant niekas nepalauktumė", "Kaip išsirinkti mylinąją bei mylinąjį?", "Kaip atrasti beita ypata atpažinti nuo gėrimo bei rūkymo?" su receptais. Pakelės (švaros) gryno rusko tabako ir iš Rusijos trejankos. Prisijusk vieno biznierių bei draugystės sekretoriaus adreso ir 50c. money orderį, o apturėsi virš minėtų daiktus.

T. A. THOMAS, Saint Johns, Oregon.

KNYGOS

gaunamos "Laisvės" spaustuvej.

CENSTAKAVO KLIOSTORIAUS SLAPTYBES arba kruvinai Do-mazo Maccho darbas. Su pav. 15c

LEKCIJOS APIE ATSKIRIMO ŽENKLUS. 15c

MOKSLAS RANKAŽINYSTĖS arba kaip pažinti žmogaus ateitį ir jį praeitį pagal delno ruožus ir nago žydejimą. 15c

MEILĖS KARŠTLIGĖ. 20c

VADOVAS keliaujantiems ir Ameriką ir iškeltiaujantiems. 15c

REVOLUCIJOS ATBALSIAI. 15c

AR YRA DIEVAS? 15c

GRICIAUSIAS PAMOKINTO-JAS ANGLIŠKOS KALBOS. 25c

SOCIJALDEMOKRATŲ PAŽVALGOS IR REIKALAVIMAI. 10c

NAUJAUSIOS DAINOS ir EILĖS. 20c

NAUJOS KANTIČKOS arba politiškos giesmės. 30c

PASAULIŲ RATAS. 25c

POKAHONTAZA Indijonų Karalaistė. Istoriska pasaka. 15c

BALTAS RUBAS. 15c

LAUDIES DAINOS. 15c

Taipgi galite gauti įvairiausių laik-kams popierių su gražiausiomis kviet-komis ir paveikimais. Tuzinas 25c, šimtas-70c, tūkstantis-5 dol. Ka-nors užsakydami visada ad-resuokit taip:

"LAISVĖ"

242 Broadway, So. Boston, Mass.

LAISVĖ

Pirkite Bekerne

Didžiausia ir seniausia bekernė biznis pasiduoda visai pigiai už-tai, kad savininkas serga ir nori išvažiuoti gydytis, o neturi kam palikti savo biznio. Įplaukų yra nuo 800 iki 900 dolerių per savaitę (cash), 2 dideli štorai su visais įtaisais ir bekernė su visomis mašinomis dėl kepmo, taipgi 2 ark-liai ir vežimai su visais pakinkimais. Geriausia proga Lietu-viams įgyti vieną iš didžiausių biz-nių So. Bostone už \$7000.

NORIU PUSININKO

Kuris yra mokintis ir vikrus vaikinai, norėdami susidėjęs pirk-ti tą bekernę, todėl kad pripažis-tu, jog yra tikrai gera, bet vie-nam persunkti yra vartyti tokį biz-nį. Atsilaikyti kuogrečiausiai, o nupirksim susidėję. Todėl, kurie norėtumėt platesnių žinių apie tai, kreipkitės greičiau pas:

Lithuanian Agency

233 Broadway, So. Boston, Mass.
Telefonas So. Boston 1236-W
A. IVAŠKEVIČ, Manager

Draugijos

ir Biznieriai!

Jeigu norit, kad jūsų spaudos darbai būtų atlikti greitai, gražiai ir suprantamoj kalboj, tai duokit spausdinti į

"Laisvės" Spaustuve

Mes atliekam visokius spau-dos darbus daug gražiau, negu kitos spaustuves ir už pigesnę kainą. Spausdiname

Konstitucijas, Knygas, Plakatus ir Visokius Darbus.

Ypatingai atydą atkreipiame į draugijų darbus. Niekad nereikia duoti darbą į tokias spaustuoves, kurių darbininkai nemoka lietuviškos kalbos ir nepažįsta savo amato, nes ten tik sudarko darbą. Jeigu turit kokį spaudos darbą, tai siųskit jį mums šiuo adresu:

"LAISVĖ"

242 W. Broadway
So. BOSTON, MASS.

Lietuviška KRIAUKČA

Gerbiamos Lietuvaitės, praneš jums, kad ikišiol gyvenau ant D st., o dabar persikėliau ant Broadway po No. 242, ant antrų lubų. Siūvam visokių moteriškus žieminius ir vasarinius drabužius (rūbus), taipgi ir daili jaunavėdžių. Vis-ką atliekam kuogrečiausiai. Prašome visad kreiptis po šiuo adresu:

ONA CZEPLIONIS

242½ Broadway, So. Boston, Mass.

SSWM NOTION

294 Washington St., Rm. 330

ALEXANDER ROSE

Čia kaiti aukščiausias mėsas.

teismo dalykams.

Neatimęs, skundus, Reklamavimus.

LIETUVIŠKAS KRIAUKČA

Notary Public

Office Telephone Main 3302

1000 Broadway, Boston, Mass.

HARRISON GATVES DISPENSARE

Jau 20 metų įstėjimo.

229 Harrison Avenue

Art Broadway, BOSTON, MASS.

Patarimai DYKAI!

Šiokomis dienomis atidėtyta nuo 9 iki 8 val. vakare. Šventadienis nuo 10 ryte iki 4 p. piet.

Gydomė visokias ligas: Vyrų, Moterų ir Vaikų ir taisyms DANTIS.

Atidėtyta atnešk šį apgarinimą.

ALB. G. GROBLEWSKI

COR. ELM & MAIN STS., PLYMOUTH, PA.

REIKALINGA 400 VYRŲ ĮGIRIAS

Arba šiaip prie įvairių darbų. Jeigu ap-siims dirbti visą sezoną, kompanija ap-moka ir kelionę. Norientieji platenių žinių kreipkitės šiuo adresu:

UNITED STATES EMPLOYMENT OFFICE

3 Tremont Row, - Boston, Mass.

J. P. TUINILA

Užlaikom didelę

Krautuve

Delmantų, Lalkrodžių Waltham ir Elgin, ir šilūninių žiedų. Užlaikom keliaujančius agentus ir orderius pal-mam ir pristatom į namus. Užlaikom taipgi Didelę Sankrovą DRAPANŲ, Vy-ras Šlitas, Overtokus ir Marškinus. Duodam ant bargo ir ant išmokėcio.

822 Washington Street BOSTON, MASS.

Mūsų agentai: J. A. Peldžius, J. Pocius J. Pociunas, Liudvikas Davaiga ir F. S. Simanskis.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia aty-da, nežiūrint, ar tie receptai Lietu-vos ar Amerikos daktarų. Tai vie-natinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduočių galit gauti kokios tik pasausnįj varfo-jamos. Galit reikauti per laiš-kus, o aš prisijūsiu per express.

Aptiekorius ir Savininkas

K. ŠIDLAUSKAS

226 Broadway, kamp. C St.

SO. BOSTON, MASS.

Telephone So. Boston 21014 ir 21013.

Akušerka

F. STROPIENE

Pabaigusi kursą Womans Medi-cal College, Baltimore, Md.

Pasekmingai atlieka savo dar-bą prie gimdymo, taipgi suteikia visokių rūšių ir pagalbą įvairi-ses moterų ligose.

OFFICES RANDAS:

30 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

COR. ELM & MAIN STS., PLYMOUTH, PA.

SAVININKAS IR FABRIKANTAS

Garsių Lietuviškų - Lenkiškų Valsty

Perkant žiūrėk

kad būtų toji markė

Geraiusia gyduolė nuo Skaudėjimo

Galvos, Kataro, Pečių, Krūtinių, So-nuose, Reumatizmo, Šalčio, Neuralgijos ir įkandimo visokių vabaliukų.

Egieturo No. 1. 25c.

Egieturo No. 2. 50c.

Zmiejcznik 25c, 50c, ir \$1.00

Gumbo Laai 35c.

Moskos Moutis 25c.

Trejanca 25c.

Linimentas Vaikams 25c.

Gyduolis nuo Kosulio 25c.

Liepy Balsamas 25c.

Antytlakson dėl Vaikų 25c.

Milteliai Vaikams nuo Kirmėlių 25c.

nuo Kirmėlių dėl suaugusių 35c.

Vainuo nuo Akčių Skaudėjimo 25c.

Ugniatrukis 25c.

Skilvio Laai 25c.

Gyduolis užlaikymui Viduriavimo 75c.

ir Krūtinosos

"Ucieuro" arba gydymas 35c.

Reumatizmo 50c.

Gyd. dėl nemaliojo Pilvo 50c.

Milteliai apatidymui 10c.

Galvos Skaudėjimo 10c.

Laai nuo Dantų Skaudėjimo 10c.

Moskis nuo Gedimo ir 25c.

Praktiškosios Kojų 25c.

Geležinis Sudrūtiniojo Sveikatos 50c.

Vaisatas Nutildymui Vaikų 25c.

Vaisatas nuo Papanto (Corn Cure) 15c.

Gyduolis nuo Gripo \$1.25

Plaukų Apaugotojas 50c.

Muilas Plaukų Saugotojas 10c.

Milteliai nuo Kepenų 35c.

Valytojas Plėmų Drabužiuose 25c.

Rožės Balsamas 25c.

Kinder Balsamas 25c.

Bobrius Laai 50c.

Sveikintojas 35c.